

LIITE SUOMEN ULKOASIAINHALLINNON
IHMISOIKEUSSTRATEGIAAN

**SUOMEN ULKOASIAINHALLINNON
IHMISOIKEUSPOLIITTINEN
TOIMINTAOHJELMA 2013 – 2015**

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

**LIITE SUOMEN ULKOASIAINHALLINNON
IHMISOIKEUSSTRATEGIAAN**

**SUOMEN ULKOASIAINHALLINNON
IHMISOIKEUSPOLIITTINEN
TOIMINTAOHJELMA 2013 – 2015**

**ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET**

ISSN 0358-1489

PDF ISBN 978-952-281-114-1

e-julkaisu ISBN 978-952-281-115-8

Ulkoasu: Kopijyvä Oy, Joensuu

Tämä julkaisu on painettu ympäristöystävälliselle Reprint-paperille, joka on valmistettu 60% kierrätyskuidusta. RePrint- paperille on myönnetty seuraavat sertifikaatit: ISO 9001, ISO 14001, EMAS, DIN 6738, EN-71-3, FSC JA EU-kukka.

SISÄLLYS

I. IHMISOIKEUDET SUOMEN ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKASSA.....	7
II. IHMISOIKEUDET OVAT YLEISMAAILMALLISIA.....	7
III. IHMISOIKEUKSIA EDISTETÄÄN YHTEISTYÖLLÄ.....	8
IV. IHMISOIKEUKSIA EDISTETÄÄN ULKOPOLITIIKAN KAIKILLA OSA-ALUEILLA	9
V. SUOMEN KANSAINVÄLISEN IHMISOIKEUSPOLITIIKAN LÄPILEIKKAAVAT TAVOITTEET JA KÄRKIHANKKEET	13
LÄPILEIKKAAVA TAVOITE: SYRJINNÄN POISTAMINEN.....	13
1. Kärkihanke: naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien ja osallistumismahdollisuuksien edistäminen.....	14
2. Kärkihanke: taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien oikeudellisen sitovuuden ja toimeenpanon edistäminen	15
LÄPILEIKKAAVA TAVOITE: AVOIMUUDEN JA OSALLISUUDEN LISÄÄMINEN.....	17
3. Kärkihanke: osallisuuden lisääminen.....	18
VI. KAHDENVÄLINEN YHTEISTYÖ.....	19
VII. KANSAINVÄLISTEN JÄRJESTÖJEN KEHITTÄMINEN.....	20
VIII. IHMISOIKEUDET ULKOASIAINHALLINNON TOIMINNASSA.....	22

Tavoite	Toiminta	Vastuu
I. Ihmisoikeudet Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa	Suomi	
Ihmisoikeudet valtavirtaistetaan Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan	osallistuu aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön turvallisuuden, rauhan, oikeudenmukaisuuden ja kehityksen lisäämiseksi ihmisoikeuksien, demokratian, oikeusvaltion ja kansainvälisen oikeuden vahvistamisen avulla sekä eriarvoisuutta ja syrjintää vähentämällä.	UM
	tekee ihmisoikeusstrategian peruslähtökohdat tunnetuksi.	POL, kukin osasto toimialallaan

Tavoite	Toiminta	Vastuu
II. Ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia	Suomi	
Vahvistaa ihmisoikeuksien yleismaailmallisuutta	toimii aktiivisesti ihmisoikeuksien universaalisuuden vahvistamiseksi sekä kahden- että monenvälisessä yhteistyössä.	UM
	rohkaisee kaikkia hallituksia ratifioimaan laaja-alaisesti keskeiset kansainväliset ihmisoikeussopimukset ja vahvistamaan niiden täysimääräistä täytäntöönpanoa.	UM
	vastustaa johdonmukaisesti ihmisoikeussopimuksiin tehtyjä varauksia, jotka ovat sopimuksen tarkoituksen ja päämäärän vastaisia.	OIK, POL
	edistää tietoutta sopimuksiin liittyvästä oikeussuojan saatavuudesta (access to justice), mukaan lukien valitusmenettelyt.	OIK, POL
	toimii YK:n ihmisoikeusneuvoston yleismaailmallisen määräaikaistarkastelun (UPR-mekanismin) universaalisuuden ja suositusten täysimääräiseksi toteutumiseksi.	POL, OIK, KEO, alueosastot
	rohkaisee hallituksia avoimeen ja rakentavaan vuoropuheluun ihmisoikeussopimusvalvontaelinten kanssa.	UM
	rohkaisee hallituksia täyteen ja avoimeen yhteistyöhön YK:n ihmisoikeusneuvoston erityismekanismien (temaattiset ja maakohtaiset erityisraportit ja työryhmät) kanssa.	UM
	toimii aktiivisesti TSS-oikeuksien oikeudellisen sitovuuden ja poliittisen aseman vahvistamiseksi.	POL, OIK
	laatii määräaikaistarkastelunsa kansainvälisten ihmisoikeussopimusten täytäntöönpanosta ajallaan ja vuorovaihtuudessa kansalaisyhteiskunnan kanssa.	OIK
	pyrkii varmentamaan ihmisoikeussopimusten kansainvälisten valvontaelinten Suomelle antamien loppupäätelmien ja suositusten täytäntöönpanon.	OIK
	varmistaa riittävät resurssit ja muut käytännön edellytykset sille, että uudet ihmisoikeussopimukset voidaan ratifioida poliittisen harkinnan jälkeen viivytyksettä, ja järjestää sopimusten valmistelu- ja ratifointiprosessit osallistavasti.	OIK

Tavoite	Toiminta	Vastuu
III. Ihmisoikeuksia edistetään yhteistyöllä	Suomi	
Euroopan unionissa	toimii aktiivisesti EU:n toiminnan johdonmukaisuuden vahvistamiseksi sisäisen ja ulkoisen ihmisoikeustoiminnan koherenssia lisäämällä.	POL, EUR
	edistää ihmisoikeuksia valtavirtaistamalla ne osaksi EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa kiinnittäen erityistä huomiota läpileikkaaviin tavoitteisiin.	POL, EUR, alueosastot
	huomioi, että YUTP-kokousvalmisteluissa, -ohjeistuksessa ja -koulutuksessa huomioidaan ihmisoikeusstrategian prioriteetit.	POL, EUR
	toimii oikeuslaitosta ja perusoikeuksia sekä sisäasioita koskevien kysymysten työstettäväksi ottamiseksi jo jäsenyysneuvottelujen alkuvaiheessa laajentumisneuvotteluissa.	POL, EUR
	vaikuttaa EU:n naapuruuspolitiikassa universaalien ihmisoikeuksien toimeenpanoon.	POL, EUR, ITÄ, ALI
	toimii varmistaakseen, että EU:n kolmansien maiden kanssa tekemien relevanttien sopimusten osalta myös ihmisoikeusnäkökohdat on huomioitu.	POL, EUR, TUO, alueosastot
	toimii EU:n ihmisoikeusstrategian- ja toimintaohjelman toimeenpanemiseksi.	POL, kukin osasto toimialallaan
	edistää poliittisten- ja ihmisoikeusdialogien koherenssia.	POL, EUR
	korostaa aitoa vuoropuhelua ihmisoikeuskysymyksissä EU:n strategisissa kumppanuussuhteissa, vaikuttaen EU-maiden kanssa käytävissä bilateraali-neuvotteluissa siihen, että kaikki EU-maat osaltaan sitoutuvat viemään yhteisiä viestejä eteenpäin kolmansien maiden kanssa.	POL, EUR, OIK, KEO, alueosastot
	toimii EU:n ihmisoikeusstrategian- ja toimintaohjelman sekä maa-kohtaisten strategioiden ja suuntaviivojen yhdensuuntaisuuden ja toisiaan täydentävyyden lisäämiseksi.	POL, EUR, alueosastot
	kiinnittää maa-kohtaisten ihmisoikeusstrategioiden kohdalla ja toimeenpanossa erityishuomiota läpileikkaavien tavoitteiden toteutumiseen kumppanimaissa sekä TSS-oikeuksien osuuden vahvistamiseen strategioissa.	POL, EUR, alueosastot
	toimii aktiivisesti EU:n ihmisoikeuksien erityisedustajan toimintamahdollisuuksien vahvistamiseksi.	POL, EUR
	tukee EU:n liittymistä Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja edistää liittymisprosessin avoimuutta.	OIK, POL, EUR
	painottaa ihmisoikeuslausekkeiden sisällyttämistä EU:n (ja jäsenvaltioiden) tekemisiin laajoihin yhteistyösopimuksiin.	UM
	toimii aktiivisesti EU:n jäsenvaltioiden ihmisoikeusloukkausten käsittelyn mahdollistamiseksi unionin toimielimissä.	EUR, POL, OIK
	tukee EU:n Perusoikeusviraston FRA:n roolin vahvistamista syrjimättömyyden ja TSS-oikeuksien alalla.	OIK, EUR, POL
Yhteistyökumppaneiden kanssa	edistää osaltaan Suomen ja EU:n turvapaikkapolitiikan ihmisoikeusperustaisuutta.	EUR, POL, KPA, KEO
	edistää tavoitteitaan pohjoismaisella yhteistyöllä.	UM
	vahvistaa yhteistyötä samanmielisten valtioiden kanssa.	UM
	etsii aktiivisesti liittolaisia EU:n sisältä ja ulkopuolelta erityisesti silloin kun EU on hajanainen Suomelle tärkeissä kysymyksissä.	UM
	edistää yhteistyötä nousevien valtioiden kanssa.	UM
	tiivistää yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa Suomessa ja kohdemaissa, huomioiden erityisesti haavoittuvien ryhmien ihmisoikeustoimijat kehittyvissä valtioissa.	UM

Tavoite	Toiminta	Vastuu
IV. Ihmisoikeuksia edistetään ulkopoliittikan kaikilla osa-alueilla	Suomi	
Ihmisoikeudet ovat osa konfliktien ehkäisyä, kriisinhallintaa sekä konfliktien jälkeistä kehitystä	edistää ihmisoikeuksien huomioimista kriisinhallinnan kansainvälisillä foorumeilla, mm. YK:ssa, EU:ssa, Etyjissä ja Naton kanssa tehtävässä yhteistyössä.	POL
	edistää johdonmukaisesti ihmisoikeusnäkökulman huomioimista konfliktien ehkäisyyn, ratkaisemiseen ja jälkihoitoon liittyvässä toiminnassa.	POL, KEO, OIK, alueosas-tot
	edistää suojeluvastuun käsitteen vakiinnuttamista.	POL, OIK
	ajaa operaatioiden ja missioiden mandaatteihin ja raportointiin selkeitä ihmisoikeustavoitteita, ml. haavoittuvien ryhmien oikeudet.	POL, alueosas-tot
	huomioi toiminnassaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 tavoitteet ja edistää päätöslauselman toimeenpanoa kansainvälisesti.	POL, KEO, alueosas-tot
	kiinnittää erityistä huomiota naisten ja tyttöjen asemaan ja osallistumisen vahvistamiseen ja edistää tätä tavoitetta kansallisen Naiset, rauha ja turvallisuus-toimintaohjelmansa mukaisesti.	POL, KEO, alueosas-tot
	painottaa oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista myös pyrkimällä turvaamaan kansallisten ihmisoikeuselinten toimintamahdollisuudet osana harjoittamaansa kriisinhallintaa.	POL, OIK, KEO
	tukee kansalaisyhteiskunnan merkittävää roolia konfliktien ehkäisyssä ja ratkaisemisessa. Suomi luo ja ylläpitää aktiivisesti erityisesti edustustoverkon kautta kontakteja kansalaisyhteiskunnan toimijoihin.	UM
	kiinnittää rauhanvälityksessä erityistä huomiota naisten ja syrjittyjen ryhmien oikeuksiin ja osallistumismahdollisuuksiin.	POL
	pyrkii lisäämään kansainvälisiin elimiin ja kriisinhallintaoperaatioihin rahoittamiensa tasa-arvo- ja ihmisoikeusasiantuntijoiden panosta kriisinhallintatoimien suunnittelussa ja toteuttamisessa.	POL
	toimii siten, että sen kriisinhallintaosallistumisessa korostuu korkeatasoinen oikeusvaltio-, ihmisoikeus- ja tasa-arvoasiantuntemus.	POL
	edellyttää ihmisoikeusosaamista kriisinhallinnassa erityisesti missioiden johtotehtävissä olevilta.	POL
painottaa ihmisoikeus- ja tasa-arvokysymyksiä sekä humanitaarisen oikeuden periaatteita kriisinhallintahenkilöstön koulutuksessa. Kriisinhallintahenkilöstölle pyritään takaamaan edellytykset kulttuuri- ja sukupuolisensitiiviseen ihmisoikeusloukkausten tunnistamiseen sekä kyky ja keinot reagoida loukkauksiin.	POL, OIK, KEO	
huomioi ihmisoikeusnäkökulman Suomen asevientipäätöksissä.	POL, alueosas-tot	

Ihmisoikeusperustainen kehityspolitiikka toteutuu kattavasti	kehittää ihmisoikeusperustaisen lähtökohdan toiminnallistamista Kehityspoliittisen toimenpideohjelman toimeenpanossa, kansalaisyhteiskunnan vahvistamisessa sekä kahden- että monenvälisessä yhteistyössä ”Ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan toimeenpano Suomen kehityspolitiikassa” -toimintaohjeen mukaisesti.	KEO, alueosastot
	edistää vastuullista hallintoa ihmisoikeuksien toimeenpanossa.	UM
	edistää ihmisoikeuspuolustajien suojelua ja tukea.	UM
	edistää ihmisoikeuksien, eriarvoisuuden vähentämisen, oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian huomiointia YK:n vuoden 2015 jälkeisellä kehitysagendalla korostamalla syrjimättömyyden, vastuullisen hallinnon, sukupuolten tasa-arvon ja ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan huomiointia.	KEO, POL, OIK
	vahvistaa ihmisoikeusperustaisen kehityspolitiikan toimeenpanoa lisäämällä hallinnon ihmisoikeus- ja tasa-arvokoulutusta sekä toimintojen ihmisoikeusvaikutusten sukupuolisensitiivistä seurantaan kehitysyhteistyön hankekylin kaikissa vaiheissa.	KEO
	käyttää ihmisoikeuslähtöisyyttä harkinnanvaraisen valtionavun myöntämisen ja arvioinnin perustana.	KEO, muut kehitysyhteistyöväroja hallinnoivat osastot
	edistää EU:n kehityspolitiikan ihmisoikeusperustaisuutta sekä haavoittuvimpien ryhmien oikeuksien huomiointia EU:n kehityspolitiikassa.	KEO
	tukee oikeusvaltiokehitystä maatasolla kehitysyhteistyön keinoin.	KEO, alueosastot, POL, OIK
	laatii käytännön ohjeistuksia, joiden kautta Kehityspoliittisen toimenpideohjelman ihmisoikeusperustaisuus huomioidaan eri strategioissa, linjauksissa ja hankeohjeissa käytännössä.	KEO
	vahvistaa kestäväen kehityksen kysymysten sekä ihmisoikeuksien keskinäistä huomiointia Suomen ulkopoliittisissa linjauksissa.	KEO, POL, kukin osasto toimialallaan
	edistää edelleen veden ja sanitaation tunnustamista ihmisoikeutena Rio+20:n luomalta pohjalta.	KEO, OIK, POL, alueosastot
	huomioi erityisesti naisten sekä alkuperäiskansojen oikeudet ja osallistumismahdollisuudet ilmastopolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä.	KEO, POL, alueosastot, OIK
	edistää edelleen gender-näkökulman vahvistamista ilmastopimusneuvotteluissa (mm. COP-päätökset), tukee sukupuolten yhtäläistä osallistumista sopimus- ja neuvotteluelimissä sekä tukee naisten osallistumista neuvotteluprosessiin (GGCA-hanke).	KEO
kiinnittää huomiota luonnonvarojen lisääntyvään käyttöön liittyviin ihmisoikeuskysymyksiin, erityisesti naisten ja haavoittuvimpien ryhmien oikeuksien näkökulmasta.	KEO, POL, alueosastot	
nostaa keskusteluun humanitaarisen avun saavutettavuuden ja avunantajien vapaan liikkuvuuden.	KEO, POL, OIK	

Ihmisoikeuksia edistetään taloudellisissa ulkosuhteissa	edistää kansainvälistä kaupan vapauttamista keinona ihmisoikeusvelvoitteiden edistämiseksi taloudellisissa ulkosuhteissa.	TUO
	osallistuu kansainväliseen keskusteluun ihmisoikeuksia liike-elämässä koskevan, valtioiden välisen kansainvälisen normiston kehittämiseksi sekä kehittää vastaavaa kansallista ohjeistoaan, tiedotusta ja koulutusta ml. YK:n ihmisoikeuksia ja liiketoimintaa koskevat periaatteet. Suomi kannustaa yrityksiä panostamaan vastuulliseen yritystoimintaan kehittämällä markkinaehtoisia alkupeuran ja kansainvälisen toiminnan seurantajärjestelmiä, ml. näistä raportointi ja viestintä.	POL, TUO, KEO, OIK
	osallistuu aktiivisesti yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunnan kautta OECD:n monikansallisten yritysten toimintaohjeiden Suomen kansallisen yhteyselimen toimintaan.	TUO, POL, KEO
	tukee kansainvälisiin kauppajärjestelyihin liittyvien ihmisoikeusvelvoitteiden huomiointia erityisesti EU:n kahden- ja alueiden välisten vapaakauppasopimuksissa ja EU:n yleisessä tullietuusjärjestelmässä, ml. vaikutusarviot. Suomi tavoittelee ihmisoikeuksia koskevien kannustinjärjestelmien kehittämistä tavalla, jossa ihmisoikeuksista huolehtiville valtioille voidaan tarjota riittäviä kauppaetuksia.	TUO, POL, KEO
	tukee pyrkimystä vahvistaa ihmisoikeustilanteen arviointia kolmansissa maissa, kun EU:n kauppaa- tai investointisopimusneuvottelujen niiden kanssa käynnistetään tai saatetaan päätökseen. Suomi tukee myös ihmisoikeusvuoropuhelun vahvistamista EU:n sopimuskumppaneiden kanssa. Suomi tukee ihmisoikeuslausekkeiden liittämistä kaikkiin EU:n poliittisiin kehys sopimuksiin ja niiden huomiointia kauppaan liittyvissä sopimuksissa. Kauppaan liittyvissä sopimuksissa Suomi myös tukee poikkeuslausekkeitä, jotka mahdollistavat sopimusvelvoitteista poikkeamisen tapauksissa, joissa sopimuskumppani loukkaa ihmisoikeuksia.	TUO, POL, KEO
	kiinnittää erityistä huomiota naisten ja syrjittyjen ryhmien työelämän perusoikeuksiin.	TUO, POL, KEO, alueosastot
Ihmisoikeuksia edistetään tietoyhteiskuntaa kehitettäessä	osallistuu aktiivisesti YK:n tietoyhteiskuntahuippukokouksen (WSIS) sitoumusten toimeenpanoon ja seurantaan YK:n päätöksentekoeleimissä ja erityisjärjestöissä sekä jatkaa internetin hallintofoorumien (IGF, Internet Governance Forum), YK:n tiede- ja teknologiatoimikunnan (CSTD, Commission on Science and Technology for Development), joka vastaa YK:ssa WSIS-seurannasta, sekä harjoittaa muiden relevanttien ohjelmien tai järjestöjen työn tukemista. Työn tavoitteena on avoimen ja monitoimijapohjaisen internetin hallintojärjestelmän vahvistaminen tavalla, joka mahdollistaa sananvapauden toteutumisen kansainvälistä tietoyhteiskuntaa kehitettäessä.	TUO, KEO, POL, VKO
edistää tietoyhteiskuntakehityksen ja tietotekniikan syrjimättömän saatavuuden ja hyödynnettävyyden kannalta tärkeitä informaatioteknologiasopimusneuvotteluita (Information Technology Agreement, ITA) ja mahdollisimman laajan maajoukon saamista sopimusten osapuoliksi.	TUO	
edistää avoimen tiedonvälityksen ja sananvapauden toteutumista sekä puolustaa avoimuutta ja ihmisoikeuksia johdonmukaisesti myös internetiä ja muita viestintäteknologioita käytettäessä.	POL, TUO, KEO, OIK, VKO	

	liittyy Digital Defenders Partnershipiin, joka tukee ihmisoikeuspuolustajien oikeutta sananvapauteen internetissä mm. tarjoamalla turvallisia verkkoyhteyksiä esim. diktatuuriin katkaisemien tai kontrolloimien tilalle.	KEO, TUO, POL
	edistää teleoperaattorien ja matkapuhelinverkkotoimittajien työtä ihmisoikeuksien parantamiseksi erityisesti valvontateknologiaan liittyen.	TUO, KEO
Kansainvälistä oikeutta ja oikeusvaltioperiaatetta vahvistetaan kansainvälisissä suhteissa ja maakohtaisesti	korostaa kaikkein vakavimpien kansainvälisten rikosten rankaisemattomuuden poistamisen merkitystä ihmisoikeuksien toteutumisessa ja niiden loukkausten ennalta ehkäisemisessä.	OIK, POL, KEO, alueosastot
Rankaisemattomuus	tukee kansainvälisen rikostuomioistuimen (International Criminal Court, ICC) toimintaa, ja pyrkii vahvistamaan YK:n tukea tuomioistuimelle.	OIK, alueosastot, POL, KEO
	tukee YK:n ad hoc- ja erityistuomioistuinten ja muiden rankaisemattomuutta vastustavien toimielinten toimintaa.	OIK, alueosastot, POL, KEO
	painottaa kaikkien valtioiden yhteistyön tärkeyttä kansainvälisten tuomioistuinten kanssa.	OIK, alueosastot, POL, KEO
	vaatii eri foorumeilla, ml. YK:n ihmisoikeusneuvostossa, vastuuta kaikkein vakavimmista kansainvälisistä rikoksista ja muista vakavista ihmisoikeusloukkauksista.	OIK, POL, kukin osasto toimialoiltaan ja vastuujärjestöisensä
Ihmisoikeudet pakotejärjestelmissä	edistää kaikkein vakavimpien kansainvälisten rikosten uhrien aseman vahvistamista, ja oikeutta hyvityksiin kansallisesti ja kansainvälisesti.	OIK, POL
	edistää aktiivisesti oikeusturvan toteutumista kansainvälisissä pakotejärjestelmissä.	OIK, POL, alueosastot
	tukee kohdennettujen pakotejärjestelmien käyttöä keinoon puuttua vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin.	OIK, alueosastot, POL
Ihmisoikeudet terrorismin vastaisessa toiminnassa	edistää ihmisoikeuksien, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja pakolaisoikeuden kunnioittamista kaikessa terrorismin vastaisessa toiminnassa kansainvälisellä ja kansallisella tasolla.	OIK, POL, KEO, alueosastot
Kansainvälinen humanitaarinen oikeus	tukee kansainvälisen humanitaarisen oikeuden täytäntöpanoa ja kehitystyötä.	OIK
Oikeusvaltio	korostaa oikeusvaltiokehityksen kannalta erityisen keskeisten ihmisoikeuksien toteutumista, kuten oikeussuojan saatavuutta kaikille, syrjimättömyyttä lain edessä sekä oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin liittyviä oikeuksia.	OIK, POL, KEO, alueosastot
	tukee YK:n oikeusvaltiotyötä ja erityisesti sen koordinaation ja kapasiteetin kehittämistä mukaan lukien kenttähenkilökunnan kouluttamista.	OIK, POL, KEO, alueosastot

Tavoite	Toiminta	Vastuu
V. Suomen kansainvälisen ihmisoikeuspolitiikan läpileikkaavat tavoitteet ja kärkihankkeet	Suomi	
LÄPILEIKKAAVA TAVOITE: SYRJINNÄN POISTAMINEN		
Syrjimättömyys (ml. moniperustaisen syrjinnän poistaminen) toteutuu kaikessa toiminnassa	kiinnittää erityistä huomiota moniperustaiseen syrjintään. Suomi toimii aktiivisesti moniperustaisen syrjinnän sisällyttämiseksi päätöslauselmiin, loppuasiantarkistuksiin ja muihin asiakirjoihin ja suosituksiin.	POL, OIK, kukin osasto toimialallaan
	edistää moniperustaisen syrjinnän näkyvyyttä ihmisoikeuselinien istuntojen sivutapahtumilla. Tapahtumat toteutetaan yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan kanssa.	POL, OIK
	käy vuoropuhelua hallitusten, kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen ihmisoikeusmekanismien sekä kansalaisyhteiskunnan kanssa niistä tavoista ja keinoista, joilla rasismia, rotusyrjintää, muukalaisvihaa ja suvaitsemattomuutta, ml. vihapuhetta, voidaan tehokkaimmin estää.	UM
	jatkaa seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin (LHBTI) liittyvien oikeuksien edistämistä antamalla poliittista tukea teemaa edistäville aloitteille.	POL, OIK, KEO, alueosastot
	toimii LHBTI-ihmisten oikeuksia käsittelevien Yogyakartan periaatteiden hyväksymiseksi kansainvälisen ihmisoikeuspolitiikan lähtökohdaksi.	UM
	pyrkii vahvistamaan kansainvälistä hyväksyntää tulkinnalle, jonka mukaan syrjinnän käsite sisältää seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella tapahtuvan syrjinnän, ja edistää tavoitteiden määrittämistä transihmisten ja intersukupuolisten henkilöiden oikeuksien toteuttamiseksi.	POL, OIK, KEO
	tukee seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun liittyvien kriminalisointien ja kuolemanrangaistuksen poistamista sekä muun syrjivän lainsäädännön ja syrjivien viranomaistoimien poistamista.	POL, OIK, KEO, alueosastot
	tukee ikääntyneiden oikeuksien parempaa huomioimista läpileikkaavasti huomioiden erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät.	POL, KEO, OIK

1.KÄRKIHANKE: NAISTEN JA TYTTÖJEN IHMISOIKEUKSIEN JA OSALLISTUMISMAHDOLLISUUKSIEN EDISTÄMINEN

<p>Naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksia edistetään aloitteellisesti</p>	<p>toimii aktiivisesti sukupuolten tasa-arvon sekä naisten ja tyttöjen oikeuksien valtavirtaistamiseksi kattavasti kansainvälisten järjestöjen toimintaan kaikilla politiikan aloilla:</p> <p>a) toimii Pekingin julistuksen ja toimenpideohjelman 20-vuotisjuhlan suunnitelmien edistämiseksi siten, ettei se vaaranna vuoden 1995 sitoumuksia naisten oikeuksien suhteen. UN Women pyritään integroimaan mukaan tähän työhön, sen resurssitilanne huomioiden.</p> <p>b) jatkaa UN Women – järjestölle annettua taloudellista ja poliittista tukea.</p> <p>c) jatkaa Suomen ja Ruotsin vuorovuosin jakamaa veto vastuuta Pohjoismaiden yhteisen CEDAW-sopimusta koskevan päätöslauselman neuvotteluissa.</p> <p>d) edistää kaikkien naisten ja tyttöjen oikeussuojan saavutettavuutta.</p>	<p>POL, KEO, OIK</p>
	<p>edistää aktiivisesti naisten poliittista ja taloudellista osallistumista:</p> <p>a) korostaa naisten ja tyttöjen oikeuksien ja sukupuolten välisen tasa-arvon sekä syrjimättömyyden toteutumisen merkitystä kansallisen kehityksen kannalta demokraattisen siirtymäkauden valtioissa.</p> <p>b) kehittää yhteistyötä naisten ja tyttöjen oikeuksia ajavien järjestöjen ja naisihmisoikeuspuolustajien kanssa kiinnittäen huomiota heidän turvallisuuteensa.</p> <p>c) tukee naisten osallistumista rauhanvälitykseen, mukaan lukien YK:n sihteeristön kanssa aiheesta järjestettävän koulutuksen kautta.</p>	<p>POL, KEO, TUO, OIK, alueosastot</p>
	<p>toimii aktiivisesti naisiin kohdistuvan moniperustaisen syrjinnän estämiseksi:</p> <p>a) edistää naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ehkäisyä ja eliminointia, tavoitteena nolatoleranssi kaikille väkivallan muodoille. Moniperustaisen syrjinnän kohteeksi joutuvat naiset ja tytöt ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ja joutuvat usein naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan uhreiksi.</p> <p>b) kiinnittää erityistä huomiota syrjityimmässä asemassa olevien romaninaisten aseman parantamiseen ja heidän oikeuksiensa kehittämiseen.</p> <p>c) toimii osallistavasti kaikenlaisen alkuperäiskansanaisiin ja -tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan estämiseksi ja poistamiseksi.</p> <p>d) edistää vammaisten naisten ja tyttöjen mahdollisuutta nauttia ihmis- ja perusoikeuksista täysimääräisesti ja yhdenmukaisesti.</p> <p>e) edistää lesbo-, bi- ja transnaisten ja -tyttöjen sekä intersukupuolisten henkilöiden mahdollisuutta nauttia ihmis- ja perusoikeuksista täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti sekä toimii heihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan poistamiseksi ja sukupuolten moninaisuuden huomioon ottamiseksi eri foorumeilla.</p>	<p>POL, KEO, OIK, alueosastot</p>

	<p>toimii aktiivisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien edistämiseksi:</p> <p>a) edistää kaikkien ihmisten, erityisesti nuorten, seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia (SRHR-oikeudet) osana ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja kehitysoikeuksia. Tavoitteiden saavuttamiseksi Suomi edistää yhteistyötä sekä EU-jäsenmaiden että muiden samanmielisten maiden kesken yli perinteisten maa- ja aluerajojen.</p> <p>b) edistää Kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (International Conference on Population and Development, ICPD) tavoitteita ja ajaa seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien sisällyttämistä YK:n kehitysoikeuksien vuodelle 2015 jälkeen, ml. vaikuttamalla aktiivisesti Suomen tavoitteiden edistämiseksi ICPD +20 prosessissa.</p> <p>c) toimii naisiin ja tyttöihin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan ehkäisemiseksi ja eliminoimiseksi.</p> <p>d) edistää jokaisen oikeutta määrittellä itse oma sukupuolensa ja oma seksuaalisuutensa sekä nuorten oikeutta tietoon ilman seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun tai perhemuotoon kohdistuvaa syrjintää.</p> <p>e) toimii sen puolesta, että hiviin ja aidsiin liittyvä stigma pienenee maailmanlaajuisesti ja että seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet toteutuvat ilman hiv-statukseen liittyvää syrjintää.</p>	<p>POL, KEO, OIK, alueosastot</p>
	<p>edistää YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ihmisoikeuslottuvuuden toimeenpanon seuranta ja jatkaa toimiaan kehittääkseen naisten rauhanneuvottelu-, rauhanturvaamis- ja rauhanrakentamisosallistumista Suomen kansallisen Naiset, rauha ja turvallisuus-toimintaohjelmansa (2012-2016) mukaisesti.</p>	<p>POL, OIK, KEO, alueosastot</p>
<p>2. KÄRKIHANKE: TALOUDELLISTEN, SOSIAALISTEN JA SIVISTYKSELLISTEN OIKEUKSIEN OIKEUDELLISEN SITOUVUUDEN JA TOIMEENPANON EDISTÄMINEN</p>		
<p>Taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien asema vahvistuu</p>	<p>toimii aloitteellisesti TSS-oikeuksien toimeenpanon edistämiseksi:</p> <p>a) on aloitteellinen TSS-oikeuksien toimeenpanoa edistävien päätöslauselmien valmistelussa.</p> <p>b) huomioi TSS-oikeudet johdonmukaisemmin siviilikriisinhallinnassa.</p> <p>c) edistää TSS-oikeuksien huomiointia kansainvälisten rahoituslaitosten toiminnassa.</p> <p>d) kehittää yhteistyötään TSS-oikeuksien puolesta toimivien kansalaisjärjestöjen kanssa mm. järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia.</p>	<p>UM</p> <p>POL, KEO, OIK</p> <p>UM</p> <p>KEO, POL</p> <p>UM</p>

	<p>toimii sen puolesta, että TSS-oikeuksien asema vahvistuu tasaveroiseksi KP-oikeuksien kanssa:</p> <p>a) huomioi TSS-oikeudet systemaattisesti valtavirtais- taessaan ihmisoikeuksia Suomen ulkopoliittikkaan.</p> <p>b) pyrkii vahvistamaan TSS-oikeuksien toimeenpanoa EU:n ihmisoikeusstrategiassa- ja toimintaohjelmassa.</p> <p>c) toimii YK-tasolla TSS-oikeuksien ystävryhmässä TSS-oikeuksien oikeudellisen velvoittavuuden ja toimeenpanon vahvistamiseksi sekä toimii yhteistyös- sä kansalaisjärjestöjen kanssa ja pitää kansainvälisiä tilaisuuksia TSS-oikeuksista.</p> <p>d) edistää uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan kehittämistä.</p> <p>e) kiinnittää erityistä huomiota TSS-oikeuksien edis- tämiseksi työskentelevien ihmisoikeuspuolustajien asemaan ja turvallisuuteen, huomioiden etenkin haavoittuvat ryhmät.</p>	<p>UM</p> <p>UM</p> <p>POL</p> <p>POL, OIK, KEO</p> <p>OIK, POL</p> <p>UM</p>
	<p>toimii syrjimättömyyden toteutumiseksi ja haavoittu- vien ryhmien huomioon ottamiseksi TSS-oikeuksien toimeenpanossa:</p> <p>Romanit:</p> <p>a) osallistuu aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön romanien TSS-oikeuksien toteuttamisen kehittämisek- si sekä Euroopan tasolla (EU, EN, Etyj) että YK:ssa.</p> <p>b) edistää ulkoasiainhallinnon laatiman Suomen eu- rooppalaisen romanipoliittikan käsikirjan tavoitteiden toimeenpanoa sekä tukee sosiaali- ja terveysminis- teriön koordinoimaa EU-jäsenmaiden kansallisten romanistrategioiden toimeenpanon seurantaa.</p> <p>Alkuperäiskansat:</p> <p>a) toimii alkuperäiskansojen TSS-oikeuksien vahvistami- seksi huomioiden YK:n alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan julistuksen tavoitteet.</p> <p>b) painottaa valmisteluissa ja osallistumisessa YK:n yleis- kokouksen yhteydessä 2014 järjestettävään alkupe- räiskansojen maailmankonferenssiin tiivistä yhteistyötä alkuperäiskansojen kanssa, tavoitteenaan heidän oikeuksiensa toteutumista vahvistava loppuasiakirja, jonka tunnetuksi tekemistä edistää.</p> <p>c) edistää alkuperäiskansojen oikeutta ja mahdollisuuksia ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan, ml. oikeuden saada perusopetusta omalla kielellään sekä tasavertaisten koulutus- ja toimeentulomahdolli- suuksien toteutumisen valtaväestön kanssa.</p> <p>Vammaiset henkilöt:</p> <p>a) edistää vammaisten henkilöiden TSS-oikeuksien kuten opetuksen ja perusturvan yhdenvertaista ja täysimää- räistä toteutumista kansainvälisten sopimusvelvoitteiden sekä ministeriön vammaispoliittisten linjausten mukaisesti.</p>	<p>UM</p> <p>POL, OIK, EUR</p> <p>POL, OIK, KEO, alueosas- tot</p> <p>POL, OIK, KEO, TUO, alueosas- tot</p>

	LHBTI-ihmiset: a) edistää LHBTI-ihmisten yhdenvertaista ja täysimääräistä oikeutta koulutukseen, terveyteen sekä perhe- ja työelämään.	POL, KEO, OIK, TUO, alueosastot
	toimii lapsiin kohdistuvan väkivallan ja lapsiköyhyyden kitkemiseksi edistämällä lasten ja nuorten koulutusta ja ammattiin sekä työhön pääsyä huomioiden syrjittyjen ryhmien aseman ja eriarvoisuuden kasvun.	KEO, POL, alueosastot
LÄPILEIKKAAVA TAVOITE: AVOIMUUDEN JA OSALLISUUDEN LISÄÄMINEN		
Hallinnon avoimuus ja osallistavat toimintatavat lisääntyvät	vahvistaa läpileikkaavasti hyvää ja vastuullista hallintoa avoimuuden ja osallisuuden lisäämiseksi.	UM
	kehittää edelleen ulkoasiainhallinnon perinnettä avoimuuden ja osallisuuden lisäämiseksi kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksia edistämällä.	UM
	ottaa huomioon esteettömyyden kaikessa toiminnassaan.	UM
	kehittää kansainvälisten järjestöjen avoimuutta ajamalla aktiivisesti kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksia.	UM
	toteuttaa avoimuutta myös Kehityspoliittisessa toimenpideohjelmassa kehityspoliittikan ja -yhteistyön ohjaavana periaatteena.	KEO, muut KEPOa toimeenpanevat osastot
	vahvistaa kehityspoliitikassaan ihmisoikeuksia edistävää, demokraattista ja vastuullista yhteiskuntaa.	KEO, muut KEPOa toimeenpanevat osastot

3. KÄRKIHANKE: OSALLISUUDEN LISÄÄMINEN

Kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuudet paranevat	tukee kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia osallistua kansainvälisten järjestöjen toimintaan.	UM
	tukee kansalaisjärjestöjen kuulemista ja osallistumista valtuuskuntiin kansainvälisissä järjestöissä ja tilanteen mukaan läsnäoloon ihmisoikeusdialogeissa.	UM
	edistää syrjittyjen ryhmien osallistumista itseään koskevaan päätöksentekoon kaikilla tasoilla.	UM
	edistää edustustojen yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa, ml. jatkamalla ihmisoikeushankkeisiin panostamista paikallisen yhteistyön määrärahoista.	UM
	tukee edustustojen työtä tarjoamalla koulutusta ja ohjeistusta haavoittuvista ryhmistä.	POL, KEO, OIK, alueosastot
	huomioi raportoinnissaan erityisesti ihmisoikeuspuolustajat.	UM
	valmistelee edustustoille julkiset ohjeet EU:n ihmisoikeuspuolustajia koskevien suuntaviivojen käytännön toteuttamisesta.	POL
	ohjii viisumivirkailijoita kiinnittämään erityistä huomiota ihmisoikeuksiin ja ihmisoikeuspuolustajien tilanteeseen.	KPA
	käyttää tarjolla olevia keinoja suojelun tarjoamiseksi ihmisoikeuspuolustajille myös kiireellisissä tilanteissa, joissa ihmisoikeusloukkauksen riski on ilmeinen.	KPA
	pyrkii entisestään tehostamaan EU-edustustojen yhteistyötä ihmisoikeuspuolustajien kanssa.	UM
	Romanit: a) tukee kokonaisvaltaisen eurooppalaisen romanipolitiikan luomista Euroopan tasolla sekä romanien omaa osallisuutta näissä prosesseissa, ml. ERTF:n reformiprosessia EN:ssä.	POL, EUR
	Alkuperäiskansat: a) edistää läpileikkaavasti alkuperäiskansojen oikeutta osallistua heitä koskevaan päätöksentekoon ml. tuemalla tätä edistäviä YK:n elimiä. b) tukee alkuperäiskansojen omaa valmistautumista ja osallistumista vuonna 2014 järjestettävään alkuperäiskansojen maailmankonferenssiin (WCIP) sekä WCIP:n loppuasiakirjan toimeenpanoon. c) edistää alkuperäiskansakysymyksiä ja alkuperäiskansojen osallistumista Arktisessa neuvostossa.	POL, OIK, KEO, EUR, ITÄ
	Vammaiset henkilöt: a) edistää saavutettavuuden ja esteettömyyden täysimääräistä ja yhdenmukaista toteutumista vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen periaatteiden mukaisesti.	POL, OIK, KEO
	LHBTI-ihmiset: a) edistää LHBTI-ihmisten oikeutta järjestäytyä ja tulla kuulluksi kansallisella ja kansainvälisellä tasolla, esim. YK:n eri foorumeilla.	POL, OIK, KEO

Tavoite	Toiminta	Vastuu
VI. Kahdenvälinen yhteistyö	Suomi	
Kahdenvälisessä ja alueellisessa yhteistyössä edistetään ihmisoikeuksia aktiivisesti	huomioi toimintaohjelman painopisteitä ja koherenssia koskevat osiot myös kahdenvälisessä ja alueellisessa työssä ja maakohtaisissa toimintaohjelmissa.	ALI, ASA, EUR, ITÄ, KEO, POL
	ottaa esille ihmisoikeusloukkauksia ja ihmisoikeuksien kehittämistarpeita kahdenvälisissä tapaamisissa ja konsultaatioissa niin poliittisella kuin virkamiestasolla sekä asian tai aikataulun vaatiessa EU-demarshein ja suorilla yhteydenotoilla.	ALI, ASA, EUR, ITÄ, KEO, POL
	seuraa aktiivisesti alueiden ihmisoikeustilannetta ja kehitystä, kiinnittäen erityistä huomiota kansalaisjärjestöjen ja ihmisoikeuspuolustajien toimintamahdollisuuksiin.	ALI, ASA, EUR, ITÄ, KEO, POL
	toteuttaa valtioneuvoston 2009 hyväksymässä ja 2013 päivitettyssä Venäjä-toimintaohjelmassa ja 2012 hyväksytyssä Suomen EU:n itäisiä kumppaneita sekä Keski-Aasiaa koskevassa politiikkalinjauksessa (2012) ihmisoikeuksien edistämiseksi asetettuja tavoitteita.	ITÄ, KEO, POL
	pyrkii kaikessa kahdenvälisessä toiminnassa edesauttamaan Itä-Euroopan ja Keski-Aasian maiden vakaata kehitystä, mukaan lukien demokratian, ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamista sekä hyvän hallinnon ja markkinatalouden kehittämistä. Suomen rahoittamat kehitysyhteistyöhankkeet sekä Laajemman Euroopan aloitteen (<i>Wider Europe Initiative – WEI</i>) että paikallisilla yhteistyömäärärahoilla toteutettavien ns. PYM- hankkeiden muodossa ovat merkittävä osa tätä työtä.	ITÄ, KEO, POL
	tukee ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan huomiointia läpileikkaavana teemana.	UM
	kehittää erityisesti kehitysmaiden omia kansallisia valmiuksia puutteiden korjaamiseksi ihmisoikeuksissa kahdenvälisellä käytännön yhteistyöllä. Tätä toteutetaan kehitysyhteistyöohjelmien läpileikkaavana teemana, ohjelmien osa-alueina ja erillishankkeina, esim. oikeusvaltiotalalla, kehityspoliittisen ohjelman mukaisesti.	KEO, ALI, ASA, EUR, ITÄ
	tukee alueellisten ihmisoikeuselinten- ja sopimusten vahvistamista kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisesti.	KEO, ALI, ASA, EUR, POL, OIK
	toimeenpanee ihmisoikeusperustaista lähestymistapaa kehitysyhteistyöhankkeissa kaikissa hankesyklin vaiheissa ”Ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan toimeenpano Suomen kehityspolitiikassa” -toimintaohjeen mukaisesti.	KEO, ALI, ASA, EUR, ITÄ
ohjaa ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan toimeenpanoa kehitysyhteistyön pitkäaikaisissa kumppanimaissa mm. maaohjelmoinnin kautta.	KEO, ALI, ASA, EUR, ITÄ	

Tavoite	Toiminta	Vastuu
VII. Kansainvälisten järjestöjen kehittäminen	Suomi	
	kohdentaa toimintansa läpileikkaavien tavoitteiden ja kärkihankkeiden mukaisesti.	POL, KEO, OIK, TUO
Yhdistyneissä kansakunnissa	tukee ihmisoikeusperustaista ja sukupuolisensitiivistä lähestymistapaa johdonmukaisesti kaikkialla YK:n toiminnassa ja antaa poliittista ja taloudellista tukea ihmisoikeuksien ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseksi, erityisesti post-2015 prosessissa.	POL, KEO, OIK
	jatkaa ihmisoikeussopimusvalvontaelinten riippumattomuuden ja työn tukemista ja rohkaisee valvontaelimiä kehittämään edelleen käytäntöjään.	OIK, POL, EUR, KEO
	toimii pohjoismaisessa viiteryhmissä, vaikuttaa EU:n kautta ja etenkin erilaisissa aloitteissaan korostaa aluerajamääriä ylittävää toimintaa.	POL, KEO, OIK
	tukee YK:n ihmisoikeusneuvoston toimintaa.	POL, KEO, OIK
	vahvistaa YK:n ihmisoikeusvaltuutetun ja hänen toimistonsa riippumattomuutta ja lisää tukeaan ihmisoikeusvaltuutetun ja hänen toimistonsa työlle.	POL, KEO, OIK
	jatkaa pohjoismaisten päätöslauselmien esittelemistä YK:n ihmisoikeusfoorumeilla Pohjoismaiden kanssa sovitun rotaation mukaisesti.	POL, OIK
	jatkaa johdonmukaista tukeaan ihmisoikeuksiin liittyvien aloitteiden resursointiin liittyvissä kysymyksissä YK:n budjettikysymyksiä käsittelevässä V-komiteassa.	POL, KEO, OIK
	painottaa itsenäisten sopimusvalvontaelinten vaaleissa valittavien asiantuntemusta ja riippumattomuutta ja mahdollisuuksien mukaan esittää nämä kriteerit täyttäviä suomalaisia ehdokkaita hakumenettelyn läpinäkyvyyttä edelleen kehittämällä.	OIK, POL
	tavoittelee ihmisoikeusperustaisuuden sisällyttämistä järjestöjen strategiaan suunnitelmiin vuosille 2014-2017.	POL, KEO, OIK
	tukee YK:n eri ihmisoikeusmekanismien toimintaa haavoittuvien ryhmien ihmisoikeuksien edistämiseksi.	POL, KEO, OIK
	toimii aktiivisesti YK:n LHBTI-ystävyyshälyssä ja tiivistää yhteistyötä LHBTI-ihmisoikeuksia edistävien valtioiden kanssa.	POL, KEO, OIK
Euroopan neuvostossa	tukee EN:n keskittymistä sen ydintehtäviin ja ihmisoikeuksien asteittaisen kehittämisen jatkamista.	POL, OIK
	kiinnittää erityistä huomiota läpileikkaaviin tavoitteisiin EN:n toiminnassa ja ohjaa sekondeeraus- ja vapaaehtoisrahoituksen läpileikkaavien tavoitteiden ja kärkihankkeiden mukaisesti.	POL, OIK
	edistää EN:n ihmisoikeussopimusten täytäntöönpanoa.	OIK, POL, EUR, ITÄ
	kiinnittää erityistä huomiota Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) reformiin, sen toiminnan turvaamiseen jatkossa ja yksilövalitusoikeuden säilyttämiseen.	OIK, POL
	tukee itsenäisten monitorointimekanismien toimintaedellytyksien turvaamista myös jatkossa; mekanismien työlle on annettava poliittista tukea sekä tunnustusta ja niiden toiminnalle tulee taata riittävät resurssit budjettipäätösten yhteydessä.	POL, OIK
	tukee EN:n ihmisoikeusvaltuutetun toimintaa.	POL, OIK
	edistää järjestöjen välistä yhteistyötä (EN-EU, EN-Etyj) ihmisoikeuksien kehittämiseksi.	POL, OIK, EUR, ITÄ

	rohkaisee sopimusvaltioita edelleen kehittämään ihmisoikeusvelvoitteisiin ja -sitoumuksiin liittyviä raportointikäytäntöjään ja jakamaan hyviä käytäntöjä.	OIK, POL, EUR, ITÄ
	tukee EN:ssä tapahtuvaa työtä vammaisten oikeuksien edistämiseksi, erityisesti neuvoston vammaisohjelman kauden tarkastelua ja uuden ohjelman valmistelua.	POL, OIK
	tukee LHBT-yksikön toimintaa tavoitteena, että EN:n LHBT-työlle saadaan vakituinen asema, rahoitus ja seurantamekanismit.	POL, OIK
	tukee ministerikomitean ja ihmisoikeusvaltuutetun LHBTI-suosituksia ja niiden toimeenpanon säännöllistä arviointia.	POL, OIK, EUR, ITÄ
Euroopan yhteistyö- ja turvallisuusjärjestössä	tukee olemassa olevien ihmisoikeussitoumusten toimeenpanoa.	POL, OIK, ITÄ, EUR
	tukee Etyjin inhimillisen ulottuvuuden sitoumusten toimeenpanon tehostamista, mukaan lukien tukemalla Etyjin ihmisoikeusinstituutioiden kuten ODIHR:n, vähemmistövaltuutetun ja mediavaltuutetun toimintaa.	POL, EUR, ITÄ
	vaikuttaa aktiivisesti Etyjin turvallisuusyhteisön kehittämiseen Helsinki +40 prosessin kautta; ihmisoikeuksien asema Etyjin toiminnassa tulee turvata myös vuoden 2015 jälkeen.	POL
	kohdentaa Etyj-hankerahoitusta läpileikkaavien tavoitteiden ja kärkihankkeiden mukaisesti.	POL, EUR, ITÄ
	jatkaa tukeaan ODIHR:n ja vähemmistövaltuutetun toimiston hankkeille.	POL, EUR, ITÄ
	tukee vähemmistöjen aseman parantamista, kokonaisvaltaisen syrjimättömyyden edistämistä sekä kansalaisyhteiskunta-, oikeusvaltio-, ja demokraatiakehityksen edistämistä Etyjissä.	POL, OIK, EUR, ITÄ
	tukee ODIHRia seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuoli-identiteetin huomioimisessa viharikosten raportoinnissa.	POL
Kansainvälisissä kehitysrahoituslaitoksissa	edistää ihmisoikeuksien huomioimista kehitysrahoituslaitosten toiminnassa vaikuttamalla omissa äänestysryhmissä ihmisoikeuksiin liittyvissä kysymyksissä.	KEO
	tukee ihmisoikeusnäkökulman sisällyttämistä kehitysrahoituslaitosten strategiseen suunnitteluun ja kiinnittää asiaan erityistä huomiota johtokuntatyöskentelyssä.	KEO

Tavoite	Toiminta	Vastuu
VIII. Ihmisoikeudet ulkoasiainhallinnon toiminnassa	Suomi	
Ihmisoikeudet huomioidaan kattavasti ulkoasiainhallinnon toiminnassa	aloittaa ulkoasiainhallinnon virkamiesten järjestelmällisen ihmisoikeuskoulutuksen. Koulutusta annetaan uran eri vaiheissa sekä yleisellä että kohdennetulla koulutuksella. Koulutus suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunnan ja Ihmisoikeuskeskuksen kanssa.	UM
	hyödyntää kansalaisjärjestöjen ihmisoikeusosaamista ulkoasiainministeriön virkamiesten ja kriisinhallinnan asiantuntijoiden koulutuksissa.	UM
	huomioi erityisesti haavoittuvat ryhmät ja eri syrjintäperusteet sekä kansainvälisen ihmisoikeusnormiston koulutuksessa.	UM
	huolehtii valtavirtaistamisen toteutumisesta Suomen ulkoasiainhallinnon ihmisoikeusstrategian seurannassa. Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunta arvioi toimintaohjelman tavoitteiden toteutumista vuosittain. Ulkoasiainministeriö ja neuvottelukunta toimivat vuorovaikutuksessa.	UM
	lisää ministeriön virkamiesten ja kansalaisyhteiskunnan vuorovaikutusta.	UM
	järjestää vuosittain yhdessä Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunnan kanssa kansalaisjärjestöfoorumin, jossa tarkastellaan Suomen ihmisoikeuspolitiikan tavoitteiden toteutumista.	UM
	kutsuu kansalaisyhteiskunnan edustajia osallistumaan kokous- ja vierailuvaltuuskuntiin.	UM
	nimeää osastoille ja edustustoihin ihmisoikeusyhdistykset.	UM
	kehittää ja päivittää säännöllisesti UM:n ihmisoikeusverkkosivujen sisältöä ja käyttäjäystävällisyyttä.	UM
	kehittää ihmisoikeustoimintaa koskevaa viestintäänsä monipuolisemmaksi ja vuorovaikutteisemmaksi.	POL
	tiedottaa ihmisoikeuksien valtavirtaistamisesta sekä Suomen ihmisoikeuspolitiikan tavoitteista ja toiminnan kohdentamisesta merkittävimpien kokousten ja istuntojen edellä.	UM
tiedottaa EIT:n tuomioista sekä sopimusvalvontaelinten antamista loppupäätelmistä ja suosituksista.	OIK	

ULKOASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA

10 / 2013

2013

ISSN 0358-1489

PDF ISBN 978-952-281-114-1

e-julkaisu ISBN 978-952-281-115-8